

DE ARBEIDSWET 1919.

Gaarne voldoe ik aan het verzoek van de Redactie van het Tijdschrift voor Tandheelkunde om den lezers van dat Tijdschrift uiteen te zetten de bepalingen voor hen van belang in de Arbeidswet 1919, in werking getreden op 24 October 1920, bepalingen die ook den arbeid der technikers in de werkingssfeer dier wet brengen. De wet immers is van zeer ruime strekking en verstaat onder *arbeid* volgens art. 1 alle werkzaamheden in een onderneming, in dit geval in een „werkplaats” d. i. (art. 2) „een open of besloten ruimte waar, anders, dan uitsluitend ten behoeve van een daar gevestigde huishouding, pleegt gewerkt te worden aan of ten behoeve van het vervaardigen, veranderen, herstellen, versieren, afwerken of op andere wijze tot verkoop of gebruik geschikt of meer geschikt maken van voorwerpen of stoffen, of waar voorwerpen, of stoffen een daartoe strekkende bewerking plegen te ondergaan.”

Dat de technikers ook *arbeiders* zijn in den zin der wet blijkt uit de definitie: „arbeiders zijn personen van beiderlei kunne die arbeid verrichten.” Onder arbeiders vallen niet: de leiders van een onderneming en zij die f 3600 of meer verdienen. Waar dit salaris wel niet door technikers zal worden bereikt vallen dus alle technikers onder de Arbeidswet.

Wij zullen bij de verdere bespreking der bepalingen rekening houden met de realiteit in de werkplaatsen der tandartsen en dus b.v. niet uitweiden over arbeid van vrouwen, noch over arbeid vóór 7 uur 's morgens en na 6 uur 's avonds, noch die op Zondag. De algemeene regel is dat de *arbeidstijd* is 45 uren per week en 8 uren per dag, en wel tusschen 7 uur v.m. en 6 uur n.m.; de arbeid op Zaterdag na 1 uur is verboden, behoudens door den wetgever vastgestelde uitzondering en waar de technikers niet onder vallen.

Wanneer op één dag meer dan 5 uren arbeid verricht wordt moet de arbeid na $4\frac{1}{2}$ uur afgewisseld worden door een onafgebroken *rusttijd* van $\frac{1}{2}$ uur. Rusttijden van minder dan een kwartier worden geacht tijden te zijn, gedurende welke arbeid wordt verricht.

Overwerk is verboden. In enkele gevallen kan het districts-hoofd hiervoor toestemming geven.

Zijn de technikers *jonger dan 18 jaar* (door arbeiders die nog *leerplichtig of beneden 14 jaar zijn, mag geen arbeid worden verricht.*) dan moeten zij gedurende ten hoogste acht uren per week in de gelegenheid worden gesteld lessen te volgen in godsdienst, voortgezet, herhalings of vakonderwijs op schriftelijk verzoek van diengene, bij wien zij inwonen. De wet neemt dus aan dat deze lessen onder den arbeidstijd gevolgd moeten worden. Iedere werkgever is verplicht te zorgen dat elke arbeider beneden de 18 jaar in een bezit is van een *arbeidskaart*; deze kaart moet vermelden naam, de voornamen, den dag en de plaats van geboorte van den persoon, wien zij betreft alsmede den naam en de woonplaats van het hoofd van het gezin, bij wien of de naam van het gesticht waarin die arbeider inwoont. Deze kaart ziet er aldus uit:

ARBEIDSKAART

voor den mannelijken arbeider beneden 18 jaar.

Familienaam:

Voornamen.

Geboren den: te

inwonende in het gezin van gesticht :

in de gemeente:

Afgegeven den 19....., te

De
Voor den burgemeester,
Zie ommezijde.

(achterzijde)

WAARSCHUWING.

1. Deze kaart moet door het bedrijfshoofd worden bewaard en bij het eindigen der arbeidsbetrekking op eerst aanvraag aan den betrokken arbeider worden teruggegeven.
2. Bij verhuizing naar een andere gemeente moet in de nieuwe woonplaats onmiddellijk een nieuwe arbeidskaart worden aangevraagd.
3. Het hoofd of de bestuurder der onderneming moet voor elken arbeider beneden 18 jaar en voor elke gehuwde vrouwelijke arbeider in het bezit zijn van eene arbeidskaart.
4. De kaarten moeten op aanvraag onverwijld ter inzage worden verstrekt aan de controleerende ambtenaren.
5. Op de arbeidskaarten mogen (behalve door den Burgemeester geen aantekeningen of merkteekens worden geplaatst.
6. Voor een verloren of in het ongereede geraakte kaart kan ten gemeentehuize een andere worden verkregen tegen betaling van vijf en twintig cents.

De arbeidskaart wordt onderteekend en afgegeven door of vanwege den burgemeester der gemeente, binnen welke de persoon woont, op wien die arbeidskaart betrekking heeft. — Zij wordt kosteloos verstrekt.

In iedere werkplaats behoort een *arbeidslijst* te worden opgehangen die vermeldt de personen in de onderneming werkzaam, het uur van begin en het einde van den dagelijkschen werktijd en de daartusschen gelegen rusttijden, alsmede den dag voor wekelijkschen rustdag bestemd. Deze lijst moet ook de standplaats van het districtshoofd vermelden.

Werkt in een werkplaats een arbeider beneden de 18 jaar dan moet ook een *arbeidsregister* aanwezig zijn vermeldend de naam, voornaam en de geboortedatum van dien arbeider.

Het *toezicht* op de naleving van deze bepalingen heeft plaats

door een arbeidsinspectie, ten welker behoeve het Rijk verdeeld wordt in 10 districten, waarvan omvatten:

het eerste de provincie *Limburg* en het gedeelte der provincie *Noord-Brabant*, dat behoort tot het rechtsgebied van de kantongerechten *Veghel, Boxmeer, Eindhoven, Oirschot, Weert* en *Helmond*;

het 2e het gedeelte der provincie *Noord-Brabant*, dan niet behoort tot het eerste district;

het 3e het gedeelte der provincie *Zuid-Holland*, dat behoort tot het rechtsgebied van de kantongerechten *Schiedam* en *Rotterdam*, alsmede de gemeenten *Berkel, Delft, 's Gravenhage, Hof van Delft, De Lier, Monster, Naaldwijk, Nootdorp, Pijnacker, Schipluiden, Vrijenban, Wateringen* en *IJsselmonde*;

het 4e de provincie *Utrecht*, het gedeelte der provincie *Zuid-Holland*, dat behoort tot het rechtsgebied der kantongerechten *'s Gravenhage, Leiden, Gouda, Woerden, Alphen* en *Haarlemmermeer*, het gedeelte van het rechtsgebied van het kantongerecht *Delft*, dat niet behoort tot het 3e district, het rechtsgebied van het kantongerecht *Schoonhoven* — met uitzondering van de gemeenten *Krimpen a d IJssel, Krimpen a d Lek* en *Lekkerkerk* — benevens de gemeenten *Vianen* en *Hagestein*;

het 5e het gedeelte der provincie *Noord-Holland*, dat behoort tot het rechtsgebied van het kantongerecht *Amsterdam*, benevens het niet tot eenige provincie behoorende watergebied des Rijks;

het 6e het gedeelte der provincie *Noord-Holland*, dat niet behoort tot het 5e district;

het 7e de provincie *Gelderland*;

het 8e de provincie *Overijssel*;

het 9e de provinciën *Groningen, Friesland* en *Drente*;

het 10e de provincie *Zeeland* en het gedeelte der provincie *Zuid-Holland*, dat niet behoort tot het 3e en het 4e district.

Iedere werkgever kan zich met alle kwesties wenden tot het hoofd van zijn district na al of niet met den in de meeste plaatsen gevestigden inspecteur overleg te hebben gepleegd. Van de beslissing van een districtshoofd is beroep op den Minister van Arbeid mogelijk.

Het spreekt wel vanzelf dat — ik memoreerde het trouwens hierboven reeds, de Arbeidswet en de desbetreffende maatregelen van bestuur heel wat bepalingen bevatten die hier onbesproken kunnen blijven; ik meen dan ook met het bovenstaande te kunnen volstaan. Mochten belangstellende of belanghebbende lezers nog andere inlichtingen wenschen dan zal ik gaarne hunne vragen tegemoet zien en deze hetzij persoonlijk, hetzij, met toestemming van de Redactie, in dit Tijdschrift beantwoorden.

G. H. E. NORD THOMSON.